

Юна Тараненко

(15 р., ЗОШ I-III ст. №3, м. Миколаїв)

(скорочено)

* * *

17.07.2014

«Матусю! Як ти там? Я тримаюсь, хоча с кожним днем мені все важче. Кількість нападів збільшується з кожною годиною, нас обстрілюють із «Градів», та ти не хвилуйся, зі мною поки що все добре, я живий та здоровий. Намагаюся писати хоча б кожні три дні, хоча тепер не впевнений, що мені буде це вдаватися. Але ти не нервуйся, я писатиму обов'язково, коли матиму хоча б якусь нагоду. Останнім часом я чомусь постійно згадую Одесу, минуле. Останній тиждень мені сняться моменти з моого життя. От, наприклад, вчора мені наснилося, як я вчив Христинку їздити на велосипеді, а вона не втрималась і впала, і ще довго не сідала на нього. Пам'ятаєш це? А сьогодні мені наснився мій випускний. Не знаю, до чого такі сни, але дуже сподіваюся, що на щастя. Взагалі у мене все добре. Нам тут не буває нудно або сумно, звичайно, бувають втрати, але ми тримаємося. Я вже почав звикати, що наша рота постійно прощається з загиблими бійцями.

Виявилось, що я вправний стрілець. Моєму командиру дуже подобаємось ми з Мишком, тому нас скоро переведуть в іншу гарячу точку, де саме потрібні вправні стрільці. Не знаю, куди саме, командир каже, у Донецьк. Мишко попрохав командира взяти Катерину і був дуже щасливий, коли той погодився. Ми стали найкращими друзями. Але, звичайно, я не забиваю Сашу. Постійно його згадую... Не знаю, як він там. Від нього немає ніяких звісток. Ех, якби ми раніше дізналися, що між цією проклятою Росією і Україною буде війна!.. Я б не пустив його вчитися до цієї сепаратистської Москви. Та він і сам би не поїхав. Ти ж знаєш, ми як брати. Та я все ніяк не звінкну до того, що він там, у Росії, в осередку зла. Та одеська кров – то не вода, вони його не налаштують на свій лад, це я тебе запевняю!

Дуже цікаво, як ви там. Я розумію, що сюди листа не принесуть, та як би я хотів побачити хоча б три рядочки від вас, мої любі. Та краще не будемо про це.

Ми дуже подружилися з Катею. Виявляється, вона вступила до того самого університету, у якому навчаюсь я! Це круто! Коли війна скінчиться, ми будемо вчитись разом. Сподіваюсь, це станеться дуже скоро.

Що ж, матусю, мені час іти. Мабуть, напишу нескоро.

Артем».

20.07.2014

А что еще писать?

Нас перевезли в Енакиево. Дорога была тяжелой, но когда тренировки были легкими? Что еще писать – воюем потихонечку. Единственное, что странно – никому ничего не сообщается. Все тайно, узнаем, что двигаемся, в последний момент. Когда приезжаем, смотрим на вывески перед городом или селом, только так понимаем, куда ж это нас привезли. Российские военные, правда, никогда не были разговорчивыми, но теперь как-то по особому... Ну что ж, значит, на это есть весомая причина.

За благо украинцев!

24.07.2014

Ведь краткость – сестра таланта.

Я так смотрю, мои письма больше похожи на записки. Ну, бывает, ведь почти нет времени писать. Нас переводят в Донецк, через неделю где-то. Говорят, там настоящий ад, и все, что было до этого – цветочки. Ладно бы только это, но мне не нравится настрой моих сослуживцев. Не знаю, какие-то они странные. Некоторые из них. Слишком мрачные, что ли. Как будто завтра умирать, всем и со 100-процентной вероятностью. Я понимаю, война есть война, но никогда нельзя падать духом! Это не у всех, конечно, рядом со мной есть хорошие ребята, но, например, не так давно среди нас появились новые, никому не знакомые люди. Единственное – по ним видно, что воюют они не впервые. Хотя, с другой стороны, приятно видеть, как много страна-сосед пытается сделать для Украины. Я даже не ожидал, что столько народу примется помогать.

За благо украинцев!

29.07.2014

«Мамо! У мене все добре, я живий і непоранений. Зараз ми на шляху до Донецька. З нашої роти нас шестеро: я, командир, Мишко, Катя, Тарас і Олег. Нас відправляють у гарячу точку АТО – в Донецький аеропорт. Там зараз напружене становище, не вистачає допомоги, сепаратисти обстрілюють наших. Давно не писав, не було часу. Зараз знайшов вільну хвилину. Сподіваюсь, ви там в порядку. Мамо... не хочу тебе лякати, та, можливо, це може бути мій останній лист. Командир каже, звідти дуже важко повернутись. Передавай привіт Христині, усім-усім.

Що ж, бувай. Люблю тебе, Артем Терещенко».

06.08.2014

Донецкий аэропорт.

Я на месте. Трудно, страшно, но россиянедерживают позиции. Да, это вам не учения. Я знал, на что шел, и количество смертей не было для меня новостью, не в театре ж. Но... К такому заранее не подготовишься, как бы не хотел. Когда я был маленький, не так себе представлял карьеру военного. Знаешь, как в фильмах? Постреляли-

постреляли, чуть-чуть помучились – и уже победители. Возвращение домой с фанфарами, все дела. Вырос – понял, что это не так. Но военное дело казалось мне перспективным, да и на первых порах мне было не так сложно, как некоторым ребятам рядом со мной. Я знал, что любой армии нужны способные люди, но и мне нужно будет когда-то кормить семью. Поэтому оставил Одессу, но не оставил дела. К тому же, это долбанное тщеславие. Я хотел быть как великие герои древней Украины. Ха, амбиции – пропащее дело. Мне ведь даже нравилось поначалу. И все же, и все же...

За благо украинцев!

9.08.2014

Я в растерянности.

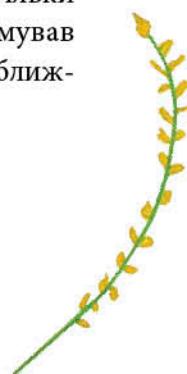
Если раньше еще можно было закрывать глаза на происходящее, прятаться от разговоров, позволять себе слабость неведения, то хватит. Господи, какой же я глупец.

Я воюю против украинцев. Я – террорист и предатель Родины. Продажная тварь – даже я бы так себя назвал, окажись я на другой стороне. Этот позор не пройдет и с годами. Если вообще будут эти «годы». Российская сторона терпит огромнейшие потери. Мама, мамочка, прости, как бы я хотел, чтоб ты ничего не узнала. Как я надеюсь на то, что ты будешь помнить своего сына героем. Что придумаешь битву в какой-то горячей точке, где я проявил себя, и будешь мною гордиться. Это ужасно. Просто ужасно. И выздоравливай, пожалуйста. Хоть ты все равно не прочитаешь эти строки, пусть у тебя все будет хорошо.

13.08.2014

«Мамусю! Знаю, як ти чекала цього листа від мене. Я живий. Правда, мене трохи поранили. Ти не хвилуйся, поранення не важке, у ногу, слава Богу, артерію не зачепило. Я поки що відсиджуся в укритті, Катерина постійно сидить зі мною, обробляє рану. Каже, скоро встану на ноги, зможу далі воювати. Я вже не дочекаюся. Не можу вже без своїх хлопців, дуже вони мені потрібні, звик я до них. Мишко каже, що тепер воює за двох, поки я пораний. А ви як? Дуже сподіваюся, що в нормі. Вчора мені снилася ти, мамо. Ти зустрічала мене з війни з перемогою. Усе скінчилося, ми перемогли, Росія повернула Україні Крим та Донбас. Я, Катя та Мишко повернулись до Одеси. Тепер ми найкращі друзі. Сподіваюсь, цей сон віщий. Сьогодні вранці нас обстріляли. Загинуло четверо. Їх повезли вантажем 200. От і всі новини.

Вчора ввечері ми сиділи та пили чай. Ми втрьох. Чомусь ми почали розмовляти про смерть. Михайло попросив, щоб, якщо він помре, я в жодному разі не сумував. Щоб продовжував боротися. Щоб його смерть стала поштовхом для мене. Я не зрозумів, навіщо це. Навіщо ці розмови. Та він був впертим, тож я пообіцяв. Тільки потім я зрозумів, до чого це. Коли тато помирав, він просив мене, щоб я не плакав. Він не хотів, щоб я сумував через нього, бо йому і так важко. Те ж саме просив Мишко. Він просто не хоче бути приводом для сліз найближчих людей. Я б теж не хотів...

Мамо, ми домовились, що коли повернемось, будемо ходити один до одного в гості. Ти ж не проти? Сподіваюся, що ні. Вони тобі сподобаються, це точно!

Дякую, тобі, матусю. Бувай!»

15.08.2014

И молчать нельзя, и сказать невмочь.

Я б даже сбежал. Если б не был настолько слабохарактерным трусом и не боялся смерти. В России за дезертирство наказание очень высоко. Хотя, я вот подумал, не наказание страшно, а укоры родственников и прочих причастных. Меня ж даже воевать за Украину не возьмут. А если и возьмут, то все время будут считать шпионом. Ха, в итоге я и сам буду так считать. Лучше умереть от руки украинца, чем заканчивать дни в психбольнице. А пока буду потихоньку выполнять свой долг здесь. На моих руках кровь многих, что уже может измениться?

Все равно. Мне просто уже все равно, что будет дальше.

17.08.2014

Друзья мои.

Я с детства не был особым патриотом. Нет, я люблю Украину, но вот по сравнению с некоторыми моими знакомыми я – просто дитя. Если б я был настоящим патриотом, я б, не задумываясь, сбежал. Может, гордость не пускает, еще что-то, мне все равно!

А ведь Артем может быть. Я почти уверен, что он пошел добровольцем – таков уж его характер. Я боюсь его встретить. А вдруг в бою. А вдруг увидит во вражеской военной форме – и все. Ведь украинцы очень вспыльчивый народ. История показала, что обид они просто так не прощают. Тем более – предательства. Тем более – в нынешней ситуации.

Только бы не встретить на поле боя. Я не смогу нажать на курок, а он?

20.08.2014

«Я ніколи не забуду вчорацьного дня. Мені боляче, мамо. Вчора сталась трагічна історія. ВОНИ вбили Катерину. Ці прокляті сепаратисти вбили нашу Катю. Вся рота плакала за нею. А особливо Мишко.

Це сталося о 14 годині. Був запеклий бій. Ці іроди обстрілювали нас з 8 години ранку. Ми боролися, постійно стріляли у відповідь, та кінця боротьбі не було видно. О 13 годині підстрелили Мишку. Куля потрапила в плече. До нього одразу кинулась Катя, аби негайно перев'язати рану, вона казала колись, що поранення в плече дуже небезпечне. Вона була дуже наляканна, найважливішим для неї було врятувати Михайла, тому вона втратила пильність. Але тут якийсь проклятий сепаратист побачив незахищену Катю і вистрелив у неї. Куля потрапила в живіт. Я бачив це. Розумієш, мамо!? Я це бачив, та не зміг нічого зробити. Я вбив його вже після пострілу, а міг врятувати дівчинці життя. Мамо! Як мені важко! Наші бійці одразу винесли обох з поля бою. Медсестра Настя

обробила Мишку рану, і той одразу кинувся до Каті. Катруся була ще жива. Вона стікала кров'ю і була дуже бліда. Дівчата-медсестри намагалися врятувати її, та марно. Згодом нам сказали, що куля зачепила життєво важливі органи. Катя помирала. Наша Катя, у мене і в Мишка на руках. Ти б його бачила. Він так благав! Він так благав її не помирати, благав медсестер зробити що-небудь. Та було пізно. А винен в усьому я... Вона протрималась ще 10 хвилин і померла. Та разом з нею померла Мишкова душа і моя надія на щасливе майбутнє. Вона була промінчиком у нас, завжди підбадьорювала, налаштовувала на перемогу. Ми будували плани про навчання разом, про те, що будемо ходити в гості. Вони з Мишком хотіли одружитись. Ми стільки планували... А тепер в нас обох не залишилось нічого, окрім бажання помсти. Тепер в мене на одного найкращого друга менше. Катерина пішла від нас. Її душу забрали небеса. А тіло – вантажівка з поганим написом «Груз 200».

Сьогодні Мишко ще нічого мені не сказав. Він мовчить. Нічого нікому не каже, лише іноді я бачу слізози в його очах. Він винить себе. Та це не так. Винний той проклятий сепаратист і я. І більше ніхто. А знаєш, як відчувати себе винним? Особливо якщо плата за помилку – життя друга? Гірше я себе ніколи не відчував.

Бувай, мамо!»

01.09.2014

Профессиональное любопытство.

Мне вот интересно, пишут ли мои сослуживцы письма матерям? И если да, то что? «Привет, мам, я воюю против украинцев, надеюсь, мы скоро победим и захватим их земли. До встречи?». Теперь настрой окружающих понятен. Они то ли не думают, то ли не хотят ничего понимать, то ли им просто все равно, в кого стрелять и зачем. Даже не знаю, что страшнее.

3.09.2014

«Люба матусю! В мене є хороша новина. Командир сказав, скоро буде ротація! Вже в жовтні я повернуся додому, зможу побачити тебе, Христинку та... обов'язково піду на кладовище до Катруся. Мишко повільно сходить з розуму. І це не жарт. Йому постійно ввижається Катя, вона у своєму халаті та з аптечкою в руках просить Мишка бути пильним, так він каже. Ох, мамо, що з нами зробила ця війна... Ми всі стали іншими. Ми вже не зможемо повернутися до нормального життя. Я ще як-не-як, а Мишко точно не зможе. Після смерті Каті його охопила страшена жорстокість. Звичайно, ми всі ненавидимо сепаратистів, але він перевершив нас усіх. Нещодавно ми взяли в полон двох солдатів сепаратистської армії. Мишко їх одразу розстріляв. Одразу. Навіть командиру про полонених доповісти не встигли, він вже їх вбив. Та я не осуджу, не думай. З тими росіянами так і треба.

Мене, матусю, мучать думки про Сашка. Мого Сашка, який в Москві. Боюсь, вони його примусили воювати за них... Ох, знала б ти, як я боюся його зустріти тут, посеред війни. Чи можна витримати: зустріти друга дитинства, найкращого друга серед ворогів, яких ти маєш вбивати??? Хоч і навряд чи таке можливо, дуже боюся... Ця думка не дає мені спати вже декілька днів.

Щось я забалакався, та нічого не розповів про себе. Мамо, поранень нема. Та, правда, вбитих багато... Аеропорт повністю контролюється сепаратистами, дуже важко там. Наша рота трохи далі від аеропорту, ми контролюємо окружну територію, та нас скоро переведуть у саме пекло – відбивати будівлю аеропорту, бо дуже багато загиблих, не вистачає бойових рук. Та ти не хвилюйся, я ж не здамся без бою! Ви з Христинкою від мене так просто не відкараскаєтесь! Ой, мамо, пробач, в нас обід зараз. Піду.

Бувай! Люблю тебе!»

19.09.2014

«Сьогодні сталося найстрашніше, що я міг би собі уявити, мамо. Це дуже довга історія...

Нас перевели до аеропорту. Одразу ж розпочався обстріл, і ми зайняли бойові позиції. Обстріл тривав дуже довго. Це був найважчий обстріл, який я бачив за 3 місяці перебування в АТО. Мишко побіг на передню позицію, та недогледів, і в нього влучила сепаратистська куля. Я одразу ж побіг прикривати його, зайняв його позицію. Я хотів пристрелити того, хто потрапив у Мишка. Та не встиг. Стрілець якось дивно подивився на мене (його обличчя було прикрите автоматом), завмер і кинувся тікати. Мене охопило дивне почуття. Мишка забрали медсестри, а я побіг за втікачем. Я недовго наздоганяв, коли таки наздогнав, хотів одразу пристрелити. Та... я не зміг. ЯКБИ ТИ ЗНАЛА, МАМО, ХТО ПІДСТРЕЛИВ МИХАЙЛА! ЦЕ САШКО! Мої передчуття не підвели. Мене охопило таке жахливе відчуття. Я приїхав сюди, бо маю обов'язок перед країною, маю вбивати всіх, хто посягнув на незалежність моєї України! А як вийшло? Я маю вбити найкращого друга! Найкращого!!! Якого знаю з 5 років і до сьогодні. Але він теж молодець... Після 18 років, прожитих в Україні, продати рідний дім і воювати за цих проклятих сепаратистів! Коли я зрозумів це, мені справді захотілося вбити його! Та коли я подивився в його очі, я став пригадувати, як ми разом ішли до школи, як ходили на бокс разом, захищали один одного. Нам навіть подобалась одна й та сама дівчинка, але ми вирішили, що вона не стане між нами. Я не зміг. Я не зміг вбити Сашку, він наче мій рідний брат. Я лише хотів подивитись на нього. Він жалюгідно дивився на мене, благаючи поглядом про пощаду. На формі виднілася нашивка з групою крові та з написом «Мостовенко А.» Хех, мене навіть трохи насмішила та літера А. Та в росіян навіть ім'я Олександр пишеться інакше.

Я відпустив його. Навіть незважаючи на те, що він підстрелив Мишку. Він повільно піднявся і сказав: «Артеме, пробач. Мене змусили... Пробач, брате!». Та я не слухав його. Він мені як брат, та я краще застрелився б, ніж вбивати побратимів. Ми розійшлися. Я повернувся до роти, до пораненого Мишка. Скорі обстріл скінчився, хоч і ненадовго. Я ні кому не казав про це. Лише тобі, мамо, лише тому, що серце розривається від болю.

Люблю вас, матусю.

P. S. Я подумав, що тітка Галя не знає, що Саша воює. Не кажи їй, будь ласка, не слід розчаровувати її, вона і так хворіє. Дякую».

19.09.2014 – 12:15

Обычная перестрелка, каких было много, а будет еще столько же. Погода была бы хороша, если б не война. Недалеко отсюда дети вываливались бы из школ шумной гурьбой. Теперь же – слишком много детских и людских судеб сломано. Война слишком жестока, а господам, как всегда, плевать на жизнь простых людей.

После того, как Александр осознал свою вину, он уже не пытался проявить себя в бою. Это казалось глупым. Он просто выполнял приказ, как, он надеялся, и многие его сослуживцы.

Те, кто были рядом, уже бросали взгляды укора – мол, чего так мало стреляешь? В этот раз он молча пожал плечами, подполз ближе и выстрелил. Попал. Судя по всему, очередная жизнь украинца будет отдана в жертву этой войне.

Тот, кто был рядом с подстреленным, вмиг подскочил и, высмотрев Александра, кинулся к нему. Тот такого поворота не ожидал. Месть? Так даже лучше. Но затем он рассмотрел лицо. Артем. Только. Не. Это.

Догнал. Понял. Удивился. Разочаровался. Не знает, что делать.

Саша медленно поднялся, в глазах мысль: «Убей меня».

– Пробач, Артеме, – родной язык звучал непривычно, но очень кстати, – пробач, якщо зможеш.

На том и разошлись.

19.09.2014

Карма.

Видел Артема. Да, есть на земле справедливость, и я наказан за свою трусость. Самому противно. Что самое интересное – будь я на его месте, застрелил бы себя, а будь я им – тоже не смог бы. Похоже, я убил его друга. Вот как это случается. Только бы маме он ничего не сказал.

29.09.2014

«Привіт, мамо. В мене сумні новини. Після кінця того обстрілу, коли я зустрів Сашу, Михайла відправили до госпіталю з серйозним пораненням. Я хотів навіщати його, та не було можливості, госпіталь розташований на віть не в Донецьку, десь у селі за ним. Мені ніхто не сказав, яке в нього поранення, та сестри, які обробляли йому рану, лише мовчки перешіптувались. Коли я спітав, вони сказали, начебто немає нічого серйозного. Та я так не думав. Легкі поранення обробляють на місці, залишають відпочивати на пару днів і все. Через 5 днів прийшла звістка до роти. Михайло помер. О 14 годині його серце зупинилося. О тій же годині, що і Катрусине... Його відправили грузом 200 до Одеси. Я не можу повірити, що Мишка вбив Саша. Досі не можу. Мій названий брат вбив найкращого друга, воюючи за армію супротивника!!! Ще 5 місяців тому я і подумати не міг, що таке станеться зі мною. Та я сам зробив свій вибір, тепер в мене немає друзів. Один зрадив, інший помер як герой, від руки першо-

то. Знаєш, після майже 4 місяців тут встигаєш звикнути до того, що постійно хтось помирає. Та щоразу чиясь смерть віддається болем в серці. Навіть коли бачиш сотні смертей за день, змиритися з цим неможливо. Та не будемо про погане, матусю, не хвилюйся за мене, будь ласка! Зі мною все буде добре! Я обіцяю!

До речі, мамо, 1 жовтня ми виїжджаємо до Одеси! Радій, через 3-4 дні я буду вдома!

Що ж, мамо, мені пора. Здається, знову починається обстріл. Бувай!»

* * *

Артем Терещенко не написав наступного листа ні через тиждень, ні через місяць. Замість довгоочікуваної ротації мати отримала звістку про геройчу загибель сина. Артем підрівався на міні, коли йшов у наступ. Додому, на жаль, він повернувся у цинковій труні...

Таке несправедливе життя! На наших очах помирають наші рідні, знайомі, друзі, просто люди, сини нашої Батьківщини! Помирають, звичайно, не просто так. Вони кладуть свої серця і душі за рідну землю, захищаючи країну. Та цього всього могло й не бути. Україна ж щодня втрачає тих, кому ще жити і жити, хто міг би стати великими людьми! Та вони вже ними стали! Ці люди – герої! Герої з великої літери. І так сумно, що за це звання вони мали віддати найцінніше, що в них було – своє життя...

